

”Vi kan inte sätta en ostkupa över hela domkyrkoplatsen”

Arkitekternas bilder, som den här från 2020, ger ingen uppfattning om den verkliga storleken på samlingshuset, anser Torun Hammar, en av projektets kritiker. Illustration: AART och Bach arkitekter

En förstörelse av ett svenskt kulturarv. Eller en nödvändig anpassning till samtiden. Debatten fortsätter mellan dem som vill bevara den historiska miljön som den är och de som vill bygga ut kring Strängnäs domkyrka.

Strängnäs domkyrkoförsamling vill modernisera och bygga nytt på tre olika platser kring domkyrkobacken. Tanken är att både skapa samlingslokaler, förrådsutrymmen, ett kafé och fler toaletter i anslutning till kyrkan. En helhetslösning som bland annat inbegriper ett hus i souterräng och en underjordisk gång.

Men en sådan lösning kräver att man spränger i domkyrkoberget och bygger i den historiska parkdelen. De planerna har väckt oro.

Kritikerna, inklusive länsstyrelsen, tycker att det planerade samlingshuset blir för stort och ligger allt för nära kyrkan.

–Men någon strid är det verkligen inte fråga om, anser domprosten i Strängnäs Christofer Lundgren, som inte tycker att den senaste tidens **mediauppmärksamhet** kring planerna ger en rättvis bild av projektet.

Genomarbetat förslag

MEST LÄST

1 **Störd biskop bad om ursäkt**

2 **Eneroth gör nytt försök i vigselfrågan**

3 **Oro för att pilgrimsverksamheten i Vadstena ska utarmas**

4 **Därför skriver Marcus så många motioner**

5 **Biskoparna: Ring i kyrkklockorna för Gaza**

6 **David och Jonatans kärlek bröt mot normerna**

[SE ALLA ARTIKLAR](#)

LEDIGA JOBB

Vi söker en förman till Emmaboda Pastorat!
Emmaboda pastorat

Komminister 100 % sökes till Stallarholmens församling
Stallarholmens församling

Samordnare för Act Svenska kyrkan till Härnösands stift
Härnösands stift

Kantor 100% i Villberga församling, Enköping
Svenska kyrkan Enköping

Präst till Sjukhuskyrkan i Växjö

Han fortsätter:

-Vårt förslag är genomarbetat och vi lyssnar till alla. Många förändringar har redan gjorts och än är det långt till slutgiltigt beslut. Vi är så länge bara är i ett samrådsförfarande.

Christofer Lundgren konstaterar att det idag finns metoder att komma ner i berg utan sprängning.

- Det är vår kärlek till historien och den här miljön som ligger bakom vårt förslag. Kan vi lägga exempelvis teknik och förråd i en souterrängplan under jord blir vårt fotavtryck inte så stort.

Christofer
Lundgren

Kritisk arkitekt

Som vi **berättat tidigare** har Svenska byggnadsvårdsföreningen satt domkyrkoberget på sin "gula lista", där föreningen bevakar "värdefulla byggnader och miljöer i Sverige som hotas av rivning, ovarsam ombyggnad eller bristande underhåll".

En annan kritiker är Torun Hammar, som är arkitekt SAR/MSA och har arbetat med förändring av kulturarv större delen av sitt yrkesliv. Hon har också själv vuxit upp i kyrkans grannskap. Hon har efterlyst en bredare debatt och önskar att kyrkan bjudit in till en öppen dialog för alla, inklusive kritiska inomkyrkliga röster.

-Jag är inte emot förändringar, men jag tycker det är märkligt att församlingen fortsätter att driva den här frågan. Det finns många andra lösningar, och ibland får man göra ett omtag, fortsätter Torun Hammar.

Lärandeprocess

Domprost Christer Lundgren beskriver utvecklingen av projektet som en lärandeprocess. Att den på något sätt skulle ha skett i skymundan, pågått "under radarn", protesterar han å det starkaste mot.

-Vi har haft hur många informationsmöten som helst. Vi har haft öppna samråd både med församlingen och övriga. Så fort någon hört av sig har vi svarat, vi säger aldrig nej.

Men Torun Hammar anser ändå inte att kyrkan varit transparent nog:

- Man har absolut följt alla regler, men diskussionen behöver vidgas.

-Framför allt är det svårt att förstå hur det kommer att se ut i framtiden. Jag efterlyser en skalenlig modell över området. Det där fristående huset ska vara på 400 kvadrat i bottenplan och är ganska högt, det är svårt att se på bilderna som finns.

97 förslag

Förslaget innebär förutom en ny samlingsbyggnad, också utbyggnad av domkapitelhuset och Djäknegården och har vaskats fram bland 97 förslag i en internationell arkitekttävling.

Svenska kyrkan i Växjö

**Präst med hjärta för unga,
Vallentuna församling**

Vallentuna församling

**Komminister till Svärdsjö,
Enviken och Sundborns pastorat**

Svärdsjö, Envikens och Sundborns pastorat

**IT-samordnare med stort
engagemang, Borås pastorat**

Borås pastorat

[SE ALLA LEDIGA JOBB](#)

NYHETSREBREV

Anmäl dig till vårt nyhetsbrev.

[SKICKA](#)

Huvudmän för omgestaltningen är Strängnäs domkyrkoförsamling, Strängnäs stift, Europaskolan och Kungliga biblioteket i samverkan med Statens fastighetsverk.

-Vi samarbetar redan, både med kultur- och pedagogiska projekt liksom diakoniverksamhet, men vi vill kunna göra mer i framtiden. Kyrkans roll som aktör i sin samtid måste utvecklas, men då måste också den fysiska platsen utvecklas, säger Christofer Lundgren.

-Vi vill få till en socialt tätare plats, med församlingens samlingslokaler på ett ställe.

Räcker inte till

Idag förekommer exempelvis mycket av församlingens verksamhet inne i själva kyrkan, som lyckligtvis är fylld av prång, där man kan samlas för en stunds babysång eller samtal.

-Det är inte ändamålsenligt ens idag. Och i framtiden lär det inte räcka till. För det där med kyrkans kris, det märker vi inte av så mycket här i Strängnäs, vi har gott om folk på gudstjänsterna, och i ungdomsarbetet, säger Christofer Lundgren.

Vill flytta huset

Arkitekten Torun Hammar konstaterar att dialogen mellan allmänhetens och enskildas intressen alltid är "den springande punkten". Precis som bland annat historikern Dick Harrison och länsstyrelsen, föreslår hon att det nya samlingshuset flyttas längre bort från kyrkan. Eller att man söker helt andra lösningar. Det finns det gott om, menar hon.

-Som det nu är planerat skulle det nya huset skymma solen för kyrkans sydvästra ingång. Det håll som kyrkor alltid är vända mot. Dessutom blockeras utsikten mot Mälaren.

- Det påverkar hela miljön, fortsätter Torun Hammar och påminner om att domkyrkan och närområdet är av riksintresse, ett fornminne

Kyrkans TIDNING

[Nyheter](#)[Debatt](#)[Ledare](#)[Kultur & Teologi](#)[Nya på jobbet](#)[Inför söndagen](#)[SÖK !\[\]\(84f47badaad7772cd95667a7c387a639_img.jpg\)](#)

- Vi har ett levande kulturarv i bruk och det vill vi fortsätta med. Inte sätta ostkupa över hela domkyrkoplatzen, det gör jag bara inte.

Fakta: Prövningsprocessen ej påbörjad

Idén om en ombyggnation väcktes i domkyrkoförsamlingen redan 2009, men ännu dröjer det innan spaden kan sättas i marken

Förslaget om ny detaljplan för Domkyrkoberget var ute på samråd 2024.

Strängnäs kommun avvaktar med detaljplaneprocessen tills länsstyrelsen prövat förslaget enligt kulturmiljölagen.

Just nu pågår en dialog mellan församlingen och länsstyrelsen om förslaget, som beräknas kosta cirka 250 miljoner kronor.

Annika Ahlefeldt

2 Kommentarer

LÄGG TILL NY KOMMENTAR

Ditt namn

Kommentar

Kommentarer begränsat till 1200 bokstäver, återstående antal tecken: 1200

SPARA

CMG 15 JULI 2025, 18:24

Det är ledsamt med diverse tyckare och kulturarvsivrare som vill ha en museal kyrka, som om inte alla tider fått sätta sina avtryck på kyrkobyggnaderna och dess omgivning.

BGOL 19 JULI 2025, 14:06

Om alla krånglar, kan man kanske välja en helt annan kyrka till ny domkyrka för stiftet - och låta staten ta hand om den gamla...? Men bäst är kanske att invänta en kommande stiftsreglering där tretton stift blir tre-fyra...

SENASTE ARTIKLAR

”En normalisering av SD i kyrkan”

NYHET | Företrädare för Fisk, Posk och S ser ingen anledning till att stötta SD:s motioner.

IDAG, 12:37

Dansk präst: "Upplyftande att många tycker att statyn är vulgär"

NYHET | Sjöjungfru i Köpenhamn skapar debatt

IDAG, 12:26

Då tycker vi att kyrkklockorna ska ringa

NYHET | "Hesa Fredrik har ersatt kyrkklockor för att varna för fara"

IDAG, 12:04

KONTAKT

Prenumeration kundservice
prenumeration@kyrkanstidning.se
08-462 28 50

Nyhetstips

Kristoffer Morén
070-193 74 74
kristoffer.moren@kyrkanstidning.se

Ansvarig utgivare

Inger Wallin
inger.wallin@kyrkanstidning.se
072-090 28 12

INNEHÅLL

Annonsera
Prenumeration
Hantera befintlig prenumeration
E-Tidning
Så skapar du ett digitalt konto

ÖVRIGT

Om Kyrkans Tidning
Integritetspolicy
Cookie policy
Prenumerationsvillkor
Klarnas kundservice

FÖLJ KYRKANS TIDNING:

Gilla oss på Facebook
Följ oss på Twitter
Följ oss på Instagram